Jatkuva oppiminen myllää korkeakoulukenttää

4.3.2019

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut jatkuvalle oppimiselle kovia tavoitteita. Ministeriön kaavailussa jopa puoli miljoonaa suomalaista tarvitsee laajaa täydennyskouluttamista tai uudelleenkoulutusta lähivuosien aikana. Eräs taustalla vaikuttava tekijä on teknologian murros sekä sen kautta muuttuva työelämä. Korkeakoulujen rahoitusmallia on myös muutettu paremmin korreloimaan tähän tarpeeseen vastaamiseksi.

Korkeakoulukentälle jatkuvan oppimisen tavoitteet asettavat muutospainetta. Jo nykyisellään 2014 vuonna säädetyssä ammattikorkeakoululaissa määritellään ammattikorkeakoulujen tehtäväksi elinikäisen oppimisen edistäminen. Luonnollisesti tämän merkitys on nyt kasvamassa perinteisen opetustehtävän ja TKI –toiminnan rinnalla. Muutos ei koske pelkästään korkeakoulukenttää. Yksilöillä luonnollisesti täytyy olla intressejä oman osaamisensa kehittämiseen. Tämän lisäksi myös työnantajat halutaan saada paremmin mukaan koulutustalkoisiin.

Erityisen suuri merkitys jatkuvalla oppimisella on työn murroksen aloille. Moni tehtävä voidaan lähitulevaisuudessa korvata uudella teknologialla. Asiakkaiden kysymyksiin vastaa entistä useammin oikean ihmisen sijaan chatbot. Esimerkiksi Google on esitellyt puheohjautuvan keinoälysovelluksen, joka pystyy esimerkiksi puhelimessa sovittelemaan kalenterivarauksia niin uskottavasti, että linjan toisessa päässä oleva henkilö ei välttämättä ymmärrä keskustelevansa robotin kanssa.

Tutkinnon osien myymisestä pitäisi nyt tulla osa luonnollista toimintaa. Miten valmiita vaikkapa eteläpohjalaiset työnantajat ovat panostamaan entistä enemmän henkilöstönsä osaamiseen? Tähän todennäköisesti saamme vastauksen lähivuosina. Myös työnantajien kannusteiden pureminen nähdään silloin. Jatkuva oppiminen tulisi nähdä sektorirajat ylittävänä prosessina, johon kannattaa panostaa niin yksilön, työnantajan kuin yhteiskunnankin taholta. Ikääntyvällä Suomella tai Etelä-Pohjanmaalla ei ole varaa olla panostamatta työikäisen väestönsä osaamiseen. Tuon osaamisen on vastattava tehokkaasti työmarkkinoiden tarpeisiin; tarpeisiin, jotka nopeasti kehittyvässä maailmassa muuttuvat entistä nopeammassa syklissä.

Jaakko Hallila
tutkimus- ja kehittämispäällikkö, SeAMK Sosiaali- ja terveysala